

Rehobothschool

Bestuursverslag *2019*

Voorwoord

Met veel genoegen presenteren wij u het bestuursverslag over het jaar 2019 van de Rehobothschool.

In dit bestuursverslag willen we alle belanghebbenden en belangstellenden, vooral de ouders van de kinderen op school, met wie we samen de kinderen opvoeden en toerusten, informeren over datgene wat de school het afgelopen jaar heeft gedaan.

In een bestuursverslag kan dat natuurlijk niet op het niveau van uw kind, daar zijn bijvoorbeeld de contactavonden of luistergesprekken voor. Maar u zal er in hoofdlijnen aantreffen wat we konden betekenen voor de kinderen die aan onze zorgen zijn toevertrouwd. Daarnaast geeft dit verslag een inzicht in de meer zakelijke, financiële kant van de school.

Ook in 2019 zijn de ontwikkelingen op het onderwijsgebied doorgegaan. We merken dat er landelijk steeds meer aandacht komt voor toerusting en vorming van kinderen. Dat is aan de ene kant gunstig, omdat onze scholen meer zijn dan een 'leerfabriek'. Wij proberen onze kinderen te vormen naar Gods Woord. Aan de andere kant geeft dat ook spanning als een vooral seculiere neoliberale overheid steeds meer en meer invloed wil hebben op de inhoud van het onderwijs.

Naast het vormen en toerusten van de kinderen moeten we natuurlijk ook steeds het kernpunt van ons onderwijs aandacht blijven geven, namelijk het onderwijzen van de kinderen. Niet alleen in het rekenen of de taal, maar ook bij de zaakvakken.

Het allerbelangrijkste onderwijs is echter het onderwijs in Gods Woord. Dat dit onderwijs ook in het jaar 2019 gegeven mocht worden, is genade. Wij hoeven gelukkig niet voor de vrucht op dat werk te zorgen, daar zorgt de Heere Zelf voor!

We willen allen die het afgelopen jaar betrokken waren bij de school, mede namens het toezichthoudend bestuur, heel hartelijk bedanken voor de getoonde inzet.

Algemeen directeur,

B.W. de Leeuw

Schooldirecteur,

T. de Waard

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Inhoudsopgave	4
1. Inleiding	5
2. School en Bestuur	6
2.1. Schoolgegevens	6
2.2. Bestuursstructuur.....	6
2.3. Bovenschools management.....	6
2.4 Ontwikkeling aantal leerlingen	8
3. Verantwoording Toezichthouders	9
Bestuur	9
Governance	9
Algemeen toezicht	9
Specifiek toezicht.....	10
Bestuursevaluatie	10
Toegankelijkheid en toelatingsbeleid	10
Besluit.....	10
4. Verantwoording Adviesraad	12
Inleiding.....	12
AR-leden	12
Vergaderingen	12
Uitgebrachte adviezen.....	13
5. Beleid van de school.....	14
5.1 Missie en visie.....	14
5.2 Identiteit	14
5.3 Beleidsuitgangspunten	14
5.4 Realisatie doelen en vooruitblik	15
6. Financieel beleid	18
6.1 Financiële analyse en vooruitblik	18
6.2 Realisatie doelen.....	20
6.3 Prestatiebox en werkdruckgelden	21
6.4 Treasurymanagement	22
6.5 Continuïteitsparagraaf	22

1. Inleiding

In dit bestuursverslag wordt aandacht besteed aan de financiële activiteiten van de Stichting tot het verstrekken van christelijk onderwijs op gereformeerde grondslag in het jaar 2018. De valuta in dit bestuursverslag is de Euro. De jaarrekening 2019 is opgesteld door de VGS te Ridderkerk. Deze jaarrekening is gecontroleerd door het accountantskantoor Van Ree Accountants. Onder het bevoegd gezag van genoemde stichting, bevoegd gezag nr. 81902, valt de Rehobothschool.

Dit bestuursverslag geeft inzicht aan alle belanghebbenden bij de school over de in 2019 behaalde resultaten in relatie tot de gestelde doelen. Er wordt weergegeven welke doelen gehaald zijn en welke soms niet gehaald zijn en waarom. Ook wordt een korte vooruitblik gegeven naar het jaar 2020.

Het bestuursverslag is opgedeeld in een aantal hoofdstukken. Hoofdstuk 2 gaat over de school- en bestuursgegevens. Hoofdstuk 3 en 4 geven de verantwoording weer van het toezichthoudend bestuur respectievelijk de adviesraad. In hoofdstuk 5 gaat het uitvoerend bestuur in op het gerealiseerde beleid van de school op de gebieden identiteit, onderwijs, personeel en organisatie, communicatie en huisvesting. Omdat bij het bestuursverslag de jaarrekening gepresenteerd wordt, wordt aan het financiële beleid een apart hoofdstuk gewijd. Het financiële beleid is beschreven in hoofdstuk 6, vergezeld van een analyse van de jaarrekening en een analyse van mogelijke risico's. In dit hoofdstuk is ook de continuïteitsparagraaf opgenomen, met de gegevens die de Minister verplicht stelt als het gaat om de continuïteit van de school.

2. School en Bestuur

2.1. Schoolgegevens

Naam school : Rehobothschool
Brinnummer : 07CN
Administratienummer : 81902
Juridische structuur : de rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een stichtingsvorm
Inschrijving KvK : 41113593, Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

2.2. Bestuursstructuur

Het toezichthoudend bestuur (TB) van de stichting is ultimo 2019:

Voorzitter: dhr. L.J. de Waal
2^e Voorzitter: dhr. C. de Vos
1^e Secretaris: dhr. M. Goedegebuure
Penningmeester: dhr. P.J. de Boer
Overige bestuursleden: dhr. W.P. van Lit
dhr. N. Snoei
dhr. C. Wesdorp

Er hebben zich in 2019 geen wijzigingen voorgedaan binnen het toezichthoudend bestuur.

Vanuit het toezichthoudend bestuur is om identiteitsredenen de volgende commissie gevormd:

- Identiteits- en personeelscommissie.

Deze commissie bereidt de benoemingen van het personeel voor nadat het uitvoerend bestuur een voordracht heeft gedaan.

De school wordt geleid door een gemandateerd uitvoerend bestuur, c.q. directie, deze is ultimo 2019:

Algemeen directeur: dhr. ir. B.W. de Leeuw
Schooldirecteur: dhr. T. de Waard MBA

Er zijn in 2019 geen veranderingen opgetreden in het uitvoerend bestuur.

Aan de school is een adviesraad verbonden. In 2018 heeft meer dan 2/3 deel van de ouders ingestemd met het hebben van een adviesraad in plaats van een volledige medezeggenschapsraad. In de adviesraad hebben 3 ouders en 3 personeelsleden zitting. Het verslag van de adviesraad vindt u in hoofdstuk 4.

De school is voor passend onderwijs aangesloten bij het Reformatorisch Samenwerkingsverband Passend Onderwijs voor primair onderwijs: Berséba. Er zijn geen verdere ontwikkelingen bij Berséba te melden.

2.3. Bovenschools management

Het bestuur van onze stichting is - met nog 6 andere schoolbesturen - aangesloten bij het *Coöperatief Verband van Christelijke Scholen op Gereformeerde Grondslag regio Zuid-West Nederland W.A.* De coöperatie is in 2006 opgericht om bovenschools management te verzorgen bij de aangesloten leden. De directeur van de coöperatie functioneert als algemeen directeur en uitvoerend bestuurder op de 7 aangesloten scholen.

Vanuit het toezichthoudend bestuur zijn twee leden afgevaardigd naar het coöperatiebestuur en één lid naar de Algemene Ledenvergadering van de coöperatie. Het coöperatiebestuur is werkgever van de algemeen directeur. Het toezichthoudend bestuur heeft directe (maar wel gedeelde) zeggenschap over het takenpakket en het functioneren van de algemeen directeur. De algemeen directeur is integraal eindverantwoordelijk voor de school. Ook houdt hij zich bezig met nieuwe ontwikkelingen die op de scholen afkomen.

De vertegenwoordigers van het toezichthoudend bestuur richting de coöperatie zijn:

Alg. Ledenvergadering: dhr. N. Snoei
 Coöperatiebestuur: dhr. C. Wesdorp
 dhr. P.J. de Boer

De kosten van de coöperatie worden omgeslagen over de leden van de coöperatie (de schoolbesturen). Dit gebeurt op grond van een vaste voet en een bedrag per leerling. Het resultaat van de coöperatie over het jaar gezien is altijd nihil.

Het is de verwachting dat de coöperatie per 1 augustus 2020 wordt uitgebreid met de Koningin Julianaschool te St. Philipsland. Dit is de achtste school die aangesloten is bij de coöperatie.

TOEZICHTHOUDEND BESTUUR		
Naam	Nevenfunctie(s)	B/O*
L.J. de Waal <i>1^e voorzitter</i>	<ul style="list-style-type: none"> Logistiek medewerker DB Realisatie Sint-Annaland Ouderling kerkenraad GGiN Oud-Vossemeer Deputaat Artikel 39 D.K.O. Classis Zuid Gereformeerde Gemeente in Nederland Commissielid Commissie Studerenden en Kerk (CSK) Classis Zuid Gereformeerde Gemeente in Nederland Comitélid GBS Streekcomité Tholen en Sint-Philipsland 	B O O O O
C. de Vos <i>2e voorzitter</i>	<ul style="list-style-type: none"> Medewerker buitendienst gemeente Tholen Ouderling kerkenraad OGGiN Stavenisse 	B O
M. Goedegebuure <i>secretaris</i>	<ul style="list-style-type: none"> Senior chemist bij Allnex Diaken kerkenraad GGiN Sint-Annaland Lid van de Participantenraad van 'De Schutse Zorg' te St-Annaland (secretaris) Lid deputaatschap 'Hulp bij Bijzonder Noden' uitgaande van de GGiN (secretaris) Buitengewoon ambtenaar Burgerlijke Stand Gemeente Tholen Commissielid 'Onderlinge Hulp' van de GGiN St-Annaland 	B O O O O O
P.J. de Boer <i>penningmeester</i>	<ul style="list-style-type: none"> Technisch adviseur bij Prince Kunststof Infra Tholen Diaken kerkenraad GGiN Oud Vossemeer Bestuurslid Coöperatief Verband van Christelijke Scholen op Gereformeerde Grondslag regio Zuid-West Nederland 	B O O
W.P. van Lit	<ul style="list-style-type: none"> Financieel directeur DB Keuken Groep Diaken kerkenraad OGGiN Stavenisse Penningmeester participantenraad zorgcentrum De Schutse Lid van Commissie van Toezicht van de Emerituskas van de OGGiN 	B O O O
N. Snoei	<ul style="list-style-type: none"> Handelaar in AGF Diaken kerkenraad GGiN Sint-Maartensdijk 	B O
C. Wesdorp	<ul style="list-style-type: none"> Onderhoudsmonteur bij Kelvion Organist OGGiN te Stavenisse Bestuurslid Coöperatief Verband van Christelijke Scholen op Gereformeerde Grondslag regio Zuid-West Nederland 	B O O

* *Bezoldigd (B)*

* *Onbezoldigd (O)*

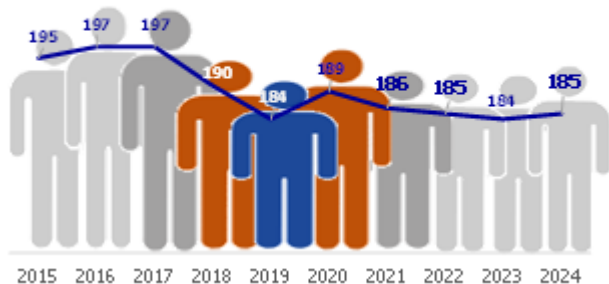
UITVOEREND BESTUUR		
Naam	Nevenfunctie(s)	B/O*
B.W. de Leeuw <i>Algemeen directeur</i>	<ul style="list-style-type: none"> Vicevoorzitter raad van Toezicht RefSVO Vertrouwenspersoon Ds. Joannes Beukelmanschool en Ds. Petrus van der Veldenschool Voorzitter Landelijk Directieberaad Lid Regionale Commissie Zeeland van Berséba Bestuurslid Stichting Meer personeel in het Primair en Voortgezet Onderwijs Lid 4 mei comité in Alblasserdam 	O O O O O O
T. de Waard <i>Schooldirecteur</i>	<ul style="list-style-type: none"> Directeur Koningin Julianaschool Sint Philipsland Organist OGG Hendrik-Ido-Ambacht 	B O

2.4 Ontwikkeling aantal leerlingen

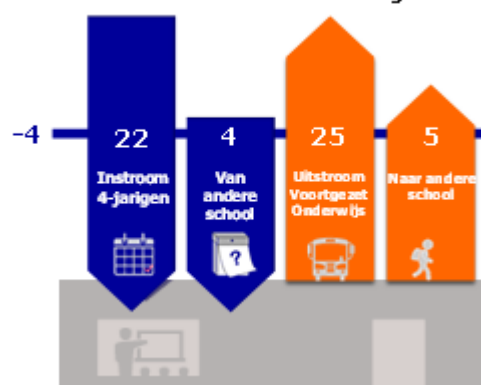
Hierbij is het leerlingaantal weergegeven vanaf 2014 tot en met de prognose 2023. Dit overzicht is afkomstig uit de begroting 2020 en geeft het leerlingenvoerloop goed weer. Het leerlingaantal blijft redelijk gelijk. Het leerlingaantal was op de teldatum (1-10-2019): 184. De schoolweging is in 2019 vastgesteld op 33,3. Voor de nabije toekomst wordt een stabilisatie voorzien van ons leerlingenbestand.

Leerlingaantallen en prognose

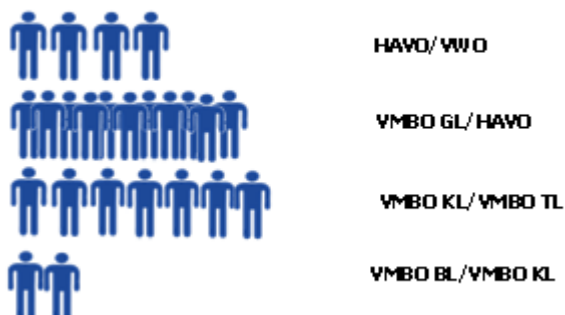
Peildatum 1 oktober 2019

Instroom en uitstroom leerlingen 2019

In 2019 vertrokken onze leerlingen naar de volgende vormen van VO

Uit welke woonplaats komen de leerlingen?

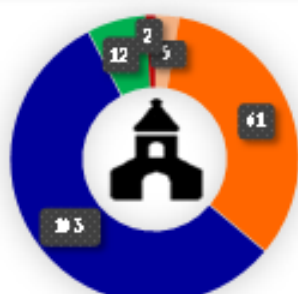
Peildatum 1 oktober 2019

Kerkelijke achtergrond van leerlingen

Peildatum 1 oktober 2019

GG GGIN(bv) OGGN HHK Overig

3. Verantwoording Toezichthouders

Bestuur

Het toezichthoudend bestuur (TB) heeft in 2019 vijf maal vergaderd. De samenstelling van het TB is ongewijzigd gebleven. Er is afgesproken in de vergadering van de toezichthouders dat ze voornamelijk doorgaan met 7 leden. Het TB is onbezoldigd. Het TB heeft een voorzitter, secretaris en penningmeester benoemd.

Als (gedeelte) werkgever van het uitvoerend bestuur is er in het afgelopen jaar op toegezien dat het uitvoerend bestuur niet hoger is bezoldigd dan in de WNT is weergegeven.

Governance

Het TB heeft in 2017 de nieuwe Code Goed Bestuur van de PO-raad overgenomen. Daarbij zijn volgens de mogelijkheid die artikel 3 geeft een aantal veranderingen aangebracht:

- In de Opdracht van de school is als eerste toegevoegd: *Ieder kind wordt onderwezen in Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften om te bereiken dat kinderen hun taak en opdracht in kerk, gezin en samenleving kunnen vervullen naar de eis van Gods Woord;*
- Het maximaal aantal termijnen voor toezichthouders is geschrapt;
- Er is overleg met toezichthouders over nevenfuncties van het bestuur i.p.v. instemming;
- De evaluatie van het toezichthoudend bestuur is eens per twee jaar i.p.v. eens per jaar.

De bovenstaande veranderingen zijn aangebracht in verband met de grootte van de school. Het schrappen van de instemming voor nevenfuncties heeft vooral betrekking op bestuursleden die een ambt (gaan) bekleden. De belangrijkste betrokkenen bij de school zijn de ouders. Zij worden door het uitvoerend bestuur c.q. de directie op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen in de school. Het TB communiceert vooral via een bijdrage in elke schoolkrant en via dit bestuursverslag.

Algemeen toezicht

Het TB houdt toezicht op het functioneren van het bestuur. Dit doet zij vooral door het vaststellen van meerjarige richtinggevende (strategische) uitspraken, die leiden tot bestuurlijke interpretatie in de vier beleidsplannen van de school. In 2019 zijn het Schoolplan en het Beleidsplan personeel en organisatie vernieuwd en voor de komende vier jaren door het TB goedgekeurd.

De uitvoering van de plannen wordt door het uitvoerend bestuur vastgelegd in twee bestuursrapportages (buraps), een over het eerste halfjaar en een over het tweede halfjaar. Daarin verantwoordt het bestuur zich naar de toezichthouders. Uit de buraps zijn geen buitengewone risico's naar voren gekomen en ook uit andere externe bronnen blijken geen extra risico's. Er heeft het afgelopen jaar één bezoek van de Inspectie van het Onderwijs plaatsgevonden. Dit betrof een themabezoek in het kader van burgerschapsonderwijs. Naast de interne en externe informatie die het TB tot zich neemt, heeft het TB ook schoolbezoeken afgelegd. In een frequentie van vier maal per jaar bezoeken toezichthouders en kerkenraadsleden de klassen. Diverse groepen worden bezocht en er vindt een kort gesprek plaats met de leerkrachten, waarin het TB toetst of de identiteit van de school voldoende gestalte krijgt in de lessen en of de informatie van het bestuur consistent is met die van de medewerkers. Vanuit deze bezoeken is geconstateerd dat de identiteit voldoende doorwerkt in de lessen en dat het bestuur een getrouwe weergave heeft gegeven van de ontwikkelingen binnen de school.

Daarnaast is in het afgelopen jaar de begroting 2020 goedgekeurd, evenals de jaarrekening 2018 inclusief het bestuursverslag. Daarbij is specifiek de rechtmatigheid en doelmatigheid vastgesteld, met in achtname van de informatie uit het accountantsrapport. De accountant is in oktober 2019 opnieuw voor een jaar benoemd door

het toezichthoudend bestuur. Voor zover mogelijk is nagegaan of wettelijke veranderingen in de school zijn geïmplementeerd.

Specifiek toezicht

Het toezichthoudend bestuur heeft zich het afgelopen jaar naast haar algemene toezicht vooral gericht op de identiteit van de school. Onder andere door het benoemen van personeel dat past binnen de kaders van de school. Daarnaast wordt ook gesproken over onderwijskwaliteit, personeel, financiën, communicatie en huisvesting.

Het TB heeft in haar vergaderingen met (een afvaardiging van) het uitvoerend bestuur diverse malen als klankbord gefunctioneerd. Er is onder andere gesproken over de toekomst van het christelijk onderwijs in Nederland.

Als werkgever van de schooldirecteur is samen met de algemeen directeur een beoordelingsgesprek gehouden. Daaruit kwamen geen bijzonderheden.

Alle informatie overziende concludeert het TB over 2019 dat het uitvoerende bestuur zich houdt aan de richting die aangegeven is door de toezichthouders in de Bestuurlijke Beleidsdocumenten en dat de baten daartoe rechtmatig zijn verworven en de lasten rechtmatig en doelmatig zijn besteed.

Bestuursevaluatie

Het TB heeft in 2018 een evaluatie gehouden met het uitvoerend bestuur en binnen het toezichthoudend bestuur. De uitkomsten ervan zijn weergegeven in het jaarverslag over 2018. In 2020 vindt de volgende evaluatie plaats.

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

De school heeft een gesloten toelatingsbeleid. Dat betekent dat alleen die ouders hun kind aan mogen melden, die de grondslag van de school van harte onderschrijven en naleven.

Ouders kunnen hun kinderen aanmelden bij de school. Bij het eerste kind ontvangen de ouders bezoek van de schooldirecteur. Na gedaan verslag van dit bezoek in het TB, besluit het TB over de aanmelding. De ouders tekenen daarna de identiteitsdocumenten. Dit geldt niet voor de kinderen van het gezin die daarna op school komen. In 2019 zijn 6 nieuwe gezinnen toegelaten tot de school.

Besluit

Met de rapportage in dit jaarverslag mogen we opnieuw terugzien op een schooljaar waarin kinderen onderwijs en opvoeding mochten ontvangen en waarin personeel met grote inzet invulling gaf aan de hun verantwoordelijke roeping. Ook was het een jaar waarin bestuursleden vanuit de grondslag en de visie van de school bekwaam leiding gaven. De werkdruk in het onderwijs is groot en dat ontgaat onze school ook niet, maar we mogen constateren dat de leiding er oog en hart voor heeft, zonder dat dit consequenties heeft voor de kwaliteit. We zouden mensen tekort doen als we ook geen melding maakten van de grote inzet van vele vrijwilligers, die daarmee ook mede blijk geven van goed burgerschap. 'Woorden wekken, maar voorbeelden trekken' geldt immers in de volle breedte van de samenleving, dus ook op school. Het is een groot goed als we zo weer terug mogen zien op een jaar van saamhorigheid en vruchtbaarheid. Elk kind is uniek, elk kind mocht op zijn of haar niveau onderwijs en aandacht ontvangen. Toezichthoudend mocht het bestuur met dankbaarheid de inspanningen en de resultaten constateren en observeren in de bestuursrapportages en de schoolbezoeken. Het contact met de schoolleiding en de adviesraad was warm. Het doet ons goed dat het personeel oog heeft voor de veiligheid in het algemeen en voor een veilig klimaat voor de kinderen in en rond de school. De betrokkenheid vanuit ouders, hun familie en de verdere achterban was groot. De uitstraling van de school op de samenleving mag ook zeker positief genoemd worden. Een lichte spanning gaf een onaangekondigd bezoek van de onderwijsinspectie, maar met dankbaar en tevredenheid mochten we constateren dat de Rehobothschool dat hebben kan: We zijn op orde. We schrijven dit met gepaste trots op de directeur en het team, die de visie van de school en de wettelijke eisen hebben neergelegd in een goed functionerend schoolplan. Heel dankbaar mogen we zijn dat er gedurende het jaar 2019 zich geen ernstige omstandigheden hebben voorgedaan. We waarderen het zeer dat het schooljaar 2019-2020 mocht geopend worden met een dienst, die geleid werd door een van onze gewaardeerde

voorgangers, Ds. Th.L. Zwartbol. De Heere heeft ons ruimte gemaakt en heeft ons bewaring geschonken. Mocht Hij Zijn zegen ook in het toekomstige over ons schoolleven willen bestendigen. Tot Zijn eer!

Namens het toezichthoudend bestuur,

Voorzitter,

dhr. L.J. de Waal

Secretaris,

dhr. M. Goedegebuure

4. Verantwoording Adviesraad

Inleiding

Dit jaarverslag geeft een overzicht van het jaar 2018. Na enkele gegevens over de AR-leden, worden de belangrijkste onderwerpen en/of besluiten genoemd die in het jaar 2018 de revue zijn gepasseerd. Daarna volgt een overzicht met onderwerpen waarover de AR een advies heeft uitgebracht.

AR-leden

De AR bestaat uit:

Oudergeleding:

- Dhr. T. Bakker – Stavenisse voorzitter
- Dhr. C.M. den Braber – Stavenisse algemeen adjunct
- Mevr. C. Gunter – Sint-Annaland

Personeelsgeleding:

- Mevr. C. van Duijn – Sint-Annaland
- Dhr. C. van de Gruiter – Sint-Annaland
secretaris
- Mevr. C. Kot – Sint-Annaland

In het jaar 2018 hebben er geen verkiezingen plaatsgevonden.

Vergaderingen

De AR is in het jaar 2018 vier keer bijeen gekomen om te vergaderen. Dhr. De Waard was namens het BDO bij bijna al deze vergaderingen gedeeltelijk aanwezig om het bestuursbeleid toe te lichten. Hieronder volgt een samenvatting van de hoofdpunten van elke vergadering.

N.a.v. vergadering van 27 februari 2018:

De AR is gebonden aan statuten en een huishoudelijk reglement. Dit reglement stelt de AR zelf vast. We lezen dit reglement weer goed door en het wordt op diverse punten aangepast aan de actualiteit.

Op deze vergadering voeren we een eerste formeel overleg met het toezichthoudend bestuur. Namens dit bestuur zijn dhr. De Vos en dhr. Snoei aanwezig. We bespreken onder andere het functioneren van directie, bestuur en adviesraad. Ook het punt 'leerlingenraad' komt aan de orde en het wel of niet aanschaffen van tablets voor de leerlingen.

N.a.v. vergadering van 17 april 2018:

We denken in deze vergadering mee over het formatieplan voor het komend cursusjaar. De werkdrukvermindering voor leraren staat de laatste tijd volop in het nieuws. We proberen constructief mee te denken hoe op onze school dit het beste vormgegeven kan worden. Ook het inspectieverslag wordt doorgenomen en steunt het plan van het BDO om meer aandacht te gaan geven voor (hoog-) begaafde leerlingen en actieve werkvormen.

N.a.v. vergadering van 12 juni 2018:

De directie heeft het plan om van onze school een website te laten ontwikkelen. De AR bespreekt met de directeur over m.n. de inhoud hiervan: wat wordt wel en niet op de website getoond? De schoolgids voor het nieuwe cursusjaar is in concept klaar. De AR kijkt kritisch mee en geeft verschillende aanpassingen door.

N.a.v. vergadering van 11 december 2018:

Traditiegetrouw bespreken we in de laatste vergadering van het jaar de Begroting voor het komende jaar. Ook nu buigen we ons over alle cijfers en voorstellen om te kijken of we akkoord kunnen gaan met deze begroting. Naar aanleiding van diverse signalen denken we ook na over de inhoud van de lessen seksuele vorming m.n. in de hogere groepen.

Uitgebrachte adviezen

17 april 2018:

Over: Formatieplan, werkdrukvermindering

12 juni 2018:

Over: Jaarplannen, nascholing, website, schoolgids

11 december 2018:

Over: Begroting 2019, lessen seksuele vorming

Namens de adviesraad,

Voorzitter,

Dhr. T. Bakker

Secretaris,

dhr. C. van de Gruiter

5. *Beleid van de school*

5.1 *Missie en visie*

De stichting is opgericht voor onbepaalde tijd bij notariële akte en stelt zich ten doel: het verstrekken van reformatorisch onderwijs overeenkomstig de hierna genoemde grondslag.

Onze missie is een schoolorganisatie te zijn waarin (ook op de langere termijn) onderwijs wordt gegeven op een dusdanige manier dat onze identiteit doorwerkt en gezien wordt in het gegeven onderwijs en waarin onze kinderen optimaal worden voorbereid voor het werken en leven in een sterk gesecculariseerde samenleving.

Onze school draagt er zorg voor, de haar toevertrouwde kinderen in overeenstemming met Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften te leiden, te vormen en hulp te verlenen en legt mede de grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs. Zij hoopt hiermee te bereiken dat de kinderen hun taak en opdracht in kerk, gezin en maatschappelijke samenleving zoeken te vervullen naar de eis van Gods Woord.

Het motto van de begroting 2019 was: Waarde(n)volle opvoeding en vorming. Dit verwijst naar ons speerpunt, waar we ook in het jaar 2019 veel aandacht aan hebben besteed. In het vervolg van dit hoofdstuk komt dit nog aan de orde.

5.2 *Identiteit*

Het onderwijs op onze school is gegrond op de Bijbel en de Drie formulieren van Enigheid. Vandaaruit leren we de kinderen in deze wereld te staan.

Dat betekent dat we niet alleen elke dag minimaal een half uur inruimen voor godsdienstonderwijs (Bijbelverhaal, leren van psalmen en vragen en antwoorden uit de Catechismus), maar dat we heel ons onderwijzen en opvoeden funderen op de Bijbelse waarden en normen, waardoor die waarden en normen worden overgedragen op de kinderen.

5.3 *Beleidsuitgangspunten*

Ons uitgangspunt is dat onderwijs en opvoeding onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn. Ons onderwijs sluit aan op en ligt in het verlengde van de opvoeding in het gezin. Voor ons is de driehoek *gezin – kerk – school* erg belangrijk. Als school rusten we onze leerlingen toe voor de toekomstige deelname aan de samenleving vanuit het perspectief dat de mens geschapen is om tot Gods eer te leven.

In ons onderwijs heeft de leerkracht een centrale rol. Hij of zij dient identificatiefiguur te zijn, draagt kennis over en begeleidt leerlingen bij het proces van het zich eigen maken van kennis en kunde. Hij of zij heeft daartoe zowel pedagogische als didactische kwaliteiten.

We vinden het belangrijk dat leerlingen leren samenwerken en dat elke leerling op zijn eigen niveau kan functioneren en presteren. We zijn het als reformatorische school aan onze grondslag verplicht kwalitatief goed onderwijs te bieden. Dit wordt niet alleen gemeten naar resultaten, maar ook naar het welbevinden van de leerlingen.

5.4 Realisatie doelen en vooruitblik

Om u inzicht te geven in de werkzaamheden van de school in het jaar 2019 is voor de beleidsonderdelen identiteit, onderwijs, personeel en organisatie, communicatie en huisvesting hieronder kort weergegeven welke ontwikkelingen hebben plaatsgehad en in hoeverre de gestelde doelen gehaald zijn. De doelen zijn vanuit het strategisch beleid door het bestuur vertaald in vier beleidsplannen, het schoolplan, het beleidsplan personeel en organisatie, het huisvestingsplan en het financieel beleidsplan. Naast deze verantwoording aan de achterban wordt tweemaal per jaar verantwoording afgelegd aan het toezichthoudend bestuur via een bestuursrapportage (burap). De financiële ontwikkelingen zijn beschreven in paragraaf 6.3. Voor de uitgebreidere plannen in 2020 en verder verwijzen we u naar de Meerjarenbegroting 2020.

5.4.1 Identiteit

Ook in het achterliggende jaar mocht de identiteit van de school weer duidelijk naar voren komen. Enerzijds zien we dit in de vakken die op de lesroosters staan, zoals de Bijbelvertellingen, de lessen 'Namen en Feiten' en het leren van Psalmen en Catechismusvragen. Aan de andere kant zien we dat ook in de andere schoolvakken en in ons gedrag. We proberen in alles wat we doen onze identiteit te laten zien. Dit vertaalt zich in de keuze voor bepaalde lesmethodes die positief staan ten opzichte van het christelijke geloof.

Naast dit alles proberen we de kinderen ook mede op te voeden en te vormen in onze christelijke identiteit. Bij u is het inmiddels zeker wel bekend dat het programma 'Waarde(n)volle opvoeding en vorming' hier een belangrijke rol in speelt. Onderwerpen zoals 'sociale vaardigheden, burgerschap, seksuele vorming en media-educatie' komen in groep 1 tot en met 8 aan bod middels een doorgaande leerlijn. Ook in het jaar 2019 zijn we hier mee bezig geweest. Zo proberen we de kinderen meer zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid bij te brengen door middel van activerende werkvormen. Ook vanuit de overheid komt er veel op ons af. Het onderwerp 'Burgerschap' staat nu hoog op de prioriteitenlijst van de onderwijsinspectie. Ook wij kregen in 2019 een onverwacht bezoek, dat zich toespitste op burgerschap. We merken hierin wel, dat we als christelijke scholen in een moeilijkere positie terecht zijn gekomen, omdat de waarden en normen vanuit de Bijbel niet altijd de waarden en normen van de huidige maatschappij zijn. We waren verblijd dat we een positief beeld terug kregen van de inspectie voor wat betreft het bezoek.

Op 12 maart 2019 hadden we de jaarlijkse aanmeldingsavond voor nieuwe leerlingen. Naast de gebruikelijke papieren, was er ook duidelijk een koppeling tussen onze identiteit en het dagelijkse gebeuren op de Rehobothschool.

De identiteit van de school wordt ook in de gaten gehouden door het toezichthoudend bestuur, die daar uiteindelijk verantwoordelijk voor is. Door middel van schoolbezoeken en gesprekken stellen zij zich op de hoogte. Ook rapporteert het uitvoerend bestuur hierover middels een bestuursrapportage, die twee keer per jaar wordt opgesteld.

5.4.2 Onderwijs

In deze paragraaf leest u in het kort de voortgang van het onderwijs op school. Iedere dag weer zetten we ons op school in om goed onderwijs te geven aan de leerlingen. Door middel van toetsen die horen bij de methodes wordt bekeken of de leerlingen de leerstof ook beheersen. Daarnaast zijn er twee keer per jaar ook citotoetsen. Deze toetsen horen niet bij een methode, maar volgen wel de leerlingen in hun prestaties. In 2019 zijn we gestart met een nieuw schoolplan. Dit plan loopt door tot 2023. In dit plan komen een aantal hoofdzaken naar voren:

- Waarde(n)volle opvoeding en vorming
- Engels
- Het rekenonderwijs
- Het team als professionele leergemeenschap

De punten van 'Waardenvolle opvoeding en vorming' en 'Engels' zijn zeker niet nieuw. Ook in de vorige schoolplanperiode van vier jaar is hieraan gewerkt. Echter willen we het nu ook nog steeds terug laten komen, om het zodoende goed te borgen. Ieder jaar weer wordt hiermee gewerkt. Zo zijn op het gebied van seksuele vorming een aantal lessen van groep 7 naar groep 8 verschoven, omdat we berichten kregen dat het voor sommige leerlingen wel erg vroeg was. Daarnaast is er ook nagedacht over een nieuwe methode voor sociale vaardigheden. Volgens de planning zal deze in 2020 ingevoerd worden.

Ook op het gebied van Engels willen we de verworven verbeteringen vasthouden. Ook in 2019 en 2020 krijgen alle leerkrachten een klassenbezoek van een deskundige om zo de vaardigheden op peil te houden. Naast deze klassenbezoeken volgen de collega's ook jaarlijks een cursusbijeenkomst. Dit alles doen we om de leerlingen een stevige basis te geven op het gebied van Engels als zij naar het Voortgezet onderwijs gaan.

Het onderwerp 'Rekenen' is nieuw in het schoolplan. In 2019 zijn we gestart met een korte cursus onder leiding van een deskundige van het ds G.H. Kerstencentrum. Hier kregen we inzicht in de principes van het goed aanleren van rekenstrategieën. Kinderen moeten de sommen niet alleen kunnen toepassen bij de opgaven uit hun rekenboek, maar ook in andere situatie. We noemen dat 'flexibel toepassen'. Ook keken we in het bijzonder naar de leerlingen in de rekenzorg, waarbij vorderingen soms maar langzaam gaan. We proberen de kinderen altijd zo lang mogelijk bij de klas te houden qua leerstof, maar soms is een eigen leerlijn de beste optie. Op het gebied van de professionele leergemeenschap zijn we nog niet gestart. Dit hoopt in de komende jaren te gebeuren.

Naast de leeropbrengsten letten we ook op de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen. De ouders vullen voor hun kind(eren) ook vragen in, waarover ze met de leerkracht in gesprek gaan. De leerlingen vanaf groep 5 vullen zelf ook een vragenlijst in. Het is de verantwoordelijkheid van de school om te zorgen voor een veilig en goed pedagogisch klimaat op school. De leerkrachten, de intern begeleider, de sociale veiligheidscoördinator en de vertrouwenspersoon hebben ieder hun eigen rol hierin. Het is altijd ons streven dat het welbevinden van alle leerlingen goed is. Pesten is dan ook iets wat we goed willen aanpakken. Op school zijn hier regels voor, die ook bekend zijn bij de leerlingen.

5.4.3 Personeel en organisatie

In het jaar 2019 mocht het onderwijs weer gegeven worden aan de leerlingen. We leven inmiddels in een tijd waarin het niet meer vanzelfsprekend is dat iedere groep een eigen leerkracht heeft. Om ons heen horen we berichten dat er veel personeelwisselingen zijn op andere scholen. Wij hebben gelukkig de stabiliteit op school weten te behouden in 2019. Wel is het zo, dat we eigenlijk een vacature hebben voor een leerkracht. Door het huidige personeel is dat op dit moment opgevangen, maar de rek is er inmiddels wel uit. We hopen dat ook dat we in 2020 een leerkracht kunnen benoemen. In het jaar 2019 hebben we gelukkig niet te maken gehad met langdurig zieke collega's. Wel gingen een aantal collega's met zwangerschapsverlof, maar dit werd intern opgelost.

Ook in 2019 werden de werkdrukgeden weer ingezet om leerkrachten te ontlasten, door een onderwijsassistent tijdelijk voor een klas te zetten. De leerkracht gebruikt deze tijd om met individuele leerlingen te werken. Ook kan de leerkracht op zulke momenten ander werk voor de klas doen.

De leerkrachten zijn ook erg betrokken bij het opstellen van het (onderwijskundig) beleid. In personeelsvergaderingen hebben de leerkrachten hun inbreng op beleidsmatig gebied. Doordat we gelukkig weinig te maken hebben met wisselingen in het personeelsbestand, kunnen we met elkaar bouwen aan een goed pedagogisch en onderwijskundig fundament onder de school.

Leerkrachten volgen ook met regelmaat scholing. Enerzijds gebeurt dit in teamverband in het kader van de schoolontwikkeling, maar anderzijds zijn er ook leerkrachten die individueel leren of een studie volgen. Jaarlijks krijgen de personeelsleden een functionerings- of beoordelingsgesprek, waarbij hun persoonlijke ontwikkeling aan de orde komt.

In het jaar 2019 zijn er geen klachten binnengekomen bij het uitvoerend bestuur. Als er klachten binnenkomen, worden ze afgehandeld volgens de klachtenprocedure, die beschreven staat in de schoolgids. In 2019 heeft geen ontslaguitkering plaatsgevonden. Indien uitkering bij ontslag plaats zal vinden, wordt de rechtmatigheid van de uitkering getoetst aan de regels van het UWV en aan de onderwijs-gerelateerde wet- en regelgeving.

5.4.4 Communicatie

Er zijn vele belanghebbenden bij het werk op school. De belangrijkste daarvan zijn de ouders. Zij worden op de hoogte gehouden van het reilen en zeilen op school via verschillende communicatiemiddelen. Elk communicatiemiddel heeft een eigen niveau. In dit bestuursverslag wordt vooral gecommuniceerd op beleidsniveau door bestuur en directie. In de schoolgids wordt vooral ingegaan op de soort school die we zijn, op de kwaliteit van het onderwijs en op de organisatie van de school. In de schoolkrant en de nieuwsbrieven worden de ouders op de hoogte gebracht van de (dagelijkse) vorderingen van de groepen. Dit gebeurt ook tijdens de contactavonden. Tijdens de eerste contactavonden ligt de nadruk op het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen. De tweede ronde met contactavonden staat meer in het teken van de leerresultaten van de leerlingen.

Tenslotte worden er door de school af en toe een thematische ouderavond georganiseerd. Deze zijn vooral bedoeld om met de ouders na te denken over een Bijbels of opvoedkundig onderwerp en de doorwerking van de (Bijbelse) opvoeding in de praktijk van alledag, thuis en op school.

5.4.5 Huisvesting

Als directie en uitvoerend bestuur vinden we het belangrijk om goed te zorgen voor ons schoolgebouw. Enerzijds werken we planmatig aan groot onderhoud. Zo is in 2019 de school in z'n geheel aan de buitenzijde geschilderd en is al het oude trespas vervangen. De school heeft hierdoor een nieuwe en frissere kleurstelling gekregen. De kleinere klussen worden opgepakt door onze conciërge en daar zijn we erg blij mee.

De school is op dit moment in een goede staat, door het planmatige onderhoud. Volgend is het gebouw 40 jaar oud en zal in samenwerking met de plaatselijke gemeente bekeken worden hoe we ook in de toekomst op een verantwoorde wijze de leerlingen en het personeel kunnen huisvesten.

Voor het jaar 2020 staat er op de planning om airconditioning op de achterzijde van de school te plaatsen. De resultaten van airconditioning op de voorzijde van de school zijn tot nu toe erg goed.

De gebruikelijke keuringen zijn in 2019 ook weer uitgevoerd in het kader van veiligheid en onderhoud.

5.4.6 Maatschappelijke thema's

Op dit moment speelt het lerarentekort flink op. Er zijn klassen in Nederland die steeds wisselende leerkrachten hebben of die regelmatig naar huis gestuurd worden. Ook onze school probeert op strategisch niveau ons personeelsbeleid vorm te geven. Zo zijn we als school aangesloten bij het collectief www.endanbenjeleraar.nl. Dit is een collectief die probeert mensen warm te maken voor een baan voor de klas. Dit kunnen jongeren zijn, die voor de PABO kiezen, maar ook zij-instromers zijn natuurlijk van harte welkom.

Een ander thema is de werkdruk in het onderwijs. Ons team heeft er voor gekozen om extra onderwijsassistentie in te zetten om leerkrachten te ondersteunen. Iedere leerkracht heeft een uur per week iemand anders voor zijn of haar groep, om zodoende werk te doen, dat anders zou blijven liggen. Ook is er twee keer per jaar een lesvrije dag. De leerlingen hebben dan vrij, terwijl de collega's hard kunnen werken aan rapporten, verslagen, plannen, etc.

We spreken als team ook regelmatig over het thema 'Passend Onderwijs'. Wat kunnen wij aan als school en wat is het beste voor het kind? We proberen de leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden in hun sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling. Ook proberen we kinderen zo lang als het mogelijk is op onze school les te geven. Soms is het echter beter voor het kind om het leerproces voort te zetten op een speciale school. In 2019 zijn er 2 leerlingen verwezen naar het speciaal basis onderwijs. Het welbevinden van het kind, de mogelijkheden van onze school en de wensen van ouders spelen hier vaak een rol in. We blijven als Rehobothschool ook in 2020 hier over nadenken.

In 2019 zijn geen verdere maatregelen genomen of voor 2020 voorzien die effect hebben op de duurzaamheid. Dat komt vooral doordat vanaf DV 2021 de school – uitgesmeerd over een paar jaar - gerenoveerd zal worden. Het is de bedoeling om bij die renovatie ook te kijken naar zaken zoals isolatie en de installatie van zonnepanelen.

6. Financiële beleid

Het financieel beleid is geen doel op zichzelf, maar is ondersteunend aan het overige beleid. Het financieel beleid is vormgegeven binnen de in het financieel beleidsplan vastgestelde kaders. De normen die daarin zijn afgesproken zijn weergegeven in Tabel 3. Elk jaar wordt voor 31 december de meerjarenbegroting voor het volgende jaar vastgesteld door het bestuur en goedgekeurd door de toezichthouders. Deze begroting is leidend voor de schoolorganisatie. Binnen de directie wordt de financiële voortgang maandelijks besproken, het bestuur rapporteert tweejaarlijks de voortgang aan de toezichthouders. Een onderdeel van de buraps is de financiële ontwikkeling, zodat de planning- en controlcyclus van het onderwijs en van de financiën geïntegreerd zijn.

In dit hoofdstuk zijn ook de gegevens opgenomen die verplicht zijn in het kader van de Handreiking continuïteitsparagraaf (par. 6.4).

6.1 Financiële analyse en vooruitblik

Balans

In tabel 1 treft u de balans aan per 31 december 2019. De balans is een momentopname van de vermogensstructuur van een organisatie. De balans is weergegeven tegenover de balans per eind 2018. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Tabel 1 Balans ultimo 2018 en 2019

	31-12-18	31-12-19
Materiële vaste activa	290.200	306.200
Vorderingen	69.100	66.900
Liquide middelen	592.900	642.200
Totaal activa	952.200	1.015.300
Algemene reserve	460.500	440.600
Bestemmingsreserve publiek	164.800	229.800
Bestemmingsreserve privaat	9.800	10.500
<u>Voorzieningen</u>	110.700	148.300
<u>Langlopende schulden</u>	101.700	97.800
<u>Kortlopende schulden</u>	104.700	88.300
Totaal passiva	952.200	1.015.300

Activa

Het totaal van de materiële vaste activa is gestegen, er is meer dan geïnvesteerd dan afgeschreven. De investeringen die gedaan zijn, zijn investeringen in meubilair, nieuwe methodes en ICT-middelen. De school heeft geen financieringsbehoefte. De liquide middelen zijn toegenomen en de vorderingen zijn licht afgenomen.

Passiva

Het eigen vermogen is toegenomen door met name het voordelige exploitatieresultaat. Binnen het eigen vermogen is wel een verschuiving te zien tussen algemene reserve en de publieke bestemmingsreserve personeel.

De voorzieningen zijn fors gestegen. De voorziening onderhoud is in 2019 verder opgebouwd. Dit komt omdat de voorziening onderhoud in 2016 vernieuwd en opgebouwd is naar aanleiding van de doordecentralisatie buitenonderhoud. Er zijn in 2019 een aantal onttrekkingen geweest voor onder andere het nieuwe trespa aan de buitengevels van de school en het schilderwerk buiten.

Tabel 2 Exploitatie over 2019 in vergelijking met de realisatie in 2018 in euro's

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019
<u>Baten</u>			
Rijksbijdragen OCenW	1.098.800	1.091.500	1.143.700
Overige overheidsbijdragen	12.100	8.500	17.900
Overige baten	10.700	9.700	7.400
Totaal baten	1.121.600	1.109.700	1.169.000
<u>Lasten</u>			
Personele lasten	895.100	902.300	895.500
Afschrijvingen	34.700	39.400	39.800
Huisvestingslasten	110.300	78.400	103.100
Overige instellingslasten	93.900	82.600	84.800
Totaal lasten	1.134.00	1.102.700	1.123.200
Saldo baten en lasten	-12.400	7.000	45.800
Saldo financiële baten en lasten	-	-	-
Totaal resultaat	-12.400	7.000	45.800

Exploitatie

De begroting van 2019 liet een resultaat zien van afgerond € 7.000. Het resultaat bedroeg € 45.800 positief. Over het boekjaar 2018 bedroeg het resultaat afgerond € 12.400 negatief.

In tabel 2 treft u de exploitatierekening aan over 2019 in vergelijking met het exploitatieresultaat van 2018.

Het resultaat van 2018 is ten opzichte van 2017 gestegen met € 58.200. Het belangrijkste verschil tussen de twee jaren is de volgende:

- De hogere rijksbijdrage voor de personele lasten.
- Lagere huisvestingslasten, met name door een lagere dotatie aan de voorziening onderhoud dan in 2018.

Het begrote resultaat 2019 wijkt € 38.700 af van het gerealiseerde resultaat. De belangrijkste oorzaken van deze afwijking zijn de volgende:

- De loonkostenverhoging is al zichtbaar in de rijksbijdragen, alleen is dit nog niet uitbetaald aan de personeelsleden. Dit is gebeurd in februari 2020. Dit effect bedraagt € 37.500 en is nu opgenomen als bestemmingsreserve incidentele loonkosten 2020.
- Het is in 2019 niet gelukt om een vacature voor leerkracht volledig op te vullen.
- De hogere dotatie voor de onderhoudsvoorziening.

De bestemming van het resultaat wordt weergegeven in de jaarrekening. Het positieve resultaat van de private exploitatie wordt toegevoegd aan de private reserve. Het positieve resultaat van de publieke exploitatie wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Tabel 3 *Liquiditeit, solvabiliteit, weerstandsvermogen en kapitalisatiefactor in 2018 en 2019*

	Norm	2018 realisatie	2019 begroting	2019 realisatie
Liquiditeit	> 1	6,33	8,2	8,03
Solvabiliteit	0,3 < Solv. < 0,8	0,67	0,72	0,67
Weerstandsvermogen	35%	31,4%	40,0%	32,8%
Personeelsreserve	42,9%	42,9%	43,0%	42,9%
Kapitalisatiefactor	0,60	0,75	0,79	0,78

Kentallen

In tabel 3 is per financiële parameter weergegeven wat de gerealiseerde waarde is in 2018 en 2019. Dit is afgezet tegen de normen die weergegeven zijn in het financieel beleidsplan van de school dat in 2017 is vastgesteld. Voor de kapitalisatiefactor is nog van belang dat de Inspectie een signaleringsnorm hanteert van 0,90.

De kentallen voldoen ruimschoots aan de gestelde doelen, behalve het weerstandsvermogen. Dat komt iets lager dan de norm uit. Daarbij moet worden opgemerkt dat de verbouwing in 2006 gesubsidieerd heeft plaatsgevonden. In plaats van de subsidie in mindering te brengen op de investering is van de subsidie een egaliseringsreserve gemaakt. Dat betekent dat de materiële vaste activa relatief hoog zijn en de langlopende schulden ook. Gecorrigeerd voor dit effect (de langlopende schulden aftrekken van de materiële vaste activa geeft de netto materiële vaste activa) komt het weerstandsvermogen uit op 41,3%. Dat ligt ruim boven de norm.

Het uitvoerend bestuur heeft besloten om daarom voorlopig niet extra te gaan sparen om het bruto weerstandsvermogen boven de norm te krijgen. Gezien het netto weerstandsvermogen en de kapitalisatiefactor is de school voldoende in staat haar risico's op te vangen.

Waarbij:

- *Liquiditeit: Vlottende activa / kortlopende schulden*
- *Solvabiliteit: Eigen Vermogen (exclusief voorzieningen) / balanstotaal*
- *Weerstandsvermogen: (Eigen Vermogen -/- Materiële Vaste Activa) / totale rijksbijdragen*
- *Kapitalisatiefactor: (Balanstotaal minus MVA gebouwen) -/- totale baten*

6.2 Realisatie doelen

De financiële middelen zijn gebruikt om onderwijs te geven aan de kinderen. De grootste kosten lagen op het personele vlak (80%), de andere kosten waren materiële kosten. Voor de toekomst worden nu geen andere risico's voorzien dan opgenomen in het weerstandsvermogen en in de risicotabel van de begroting 2020.

In het financieel beleidsplan zijn doelen opgenomen over de vermogenspositie, het optimale onderwijsproces en de administratieve organisatie. Er is beschreven dat deze doelen in de bestuursrapportage over het vierde kwartaal zullen worden geëvalueerd. Omdat de bestuursrapportage over het vierde kwartaal overgeheveld is naar het bestuursverslag, worden de doelen voor het optimale onderwijsproces en de administratieve organisatie hieronder kort verantwoord. In de vorige paragraaf zijn de doelen betreffende de vermogenspositie uit het financieel beleidsplan al weergegeven en becommentarieerd. Het doel met betrekking tot de doelmatigheid van personele en materiële inzet op de scholen wordt door de realisatie van de overige doelen in de begrotings- en

verantwoordingscyclus gerealiseerd. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de inzet van middelen doelmatig was. In tabel 4 worden de overige doelen weergegeven en voorzien van een bestuurlijke weging.

Tabel 4 Rapportage van overige doelen uit het financieel beleidsplan over 2018 en 2019

Doel	Rapportage 2018	Rapportage 2019
Het financieel beleid dient voorwaarden te scheppen voor een optimaal onderwijsproces		
De overhead is kleiner of gelijk aan 23 %	In 2018 was de overhead op onze school 17,9%. Dit is afgenomen, omdat de schooldirecteur deeltijd is gaan werken. Op dit moment is de overhead samengesteld uit 3 dagen directie, 2 dagen IB, 1,5 dag BC en 3 dagen administratieve ondersteuning. De schoonmaak bestaat op dit moment uit exact 3 dagen.	In 2019 was de overhead op onze school 19,8. Dit is dus iets toegenomen in vergelijking met het vorige schooljaar. Wel blijft het ruimschoots onder de norm.
Het toekennen van een herkenbare plaats aan de financieel administratieve organisatie in de organisatieontwikkeling		
De periodecijfers zijn na maximaal 15 werkdagen beschikbaar	De oplevering van de cijfers door de VGS is ook in 2018 weer uitstekend verlopen.	Ook in 2019 waren de periodecijfers al na enkele dagen van de periode zichtbaar.
Het aantal correcties in het grootboek is kleiner dan 15 per jaar	Het aantal correcties over het hele boekjaar 2018 was 2. Dit komt enerzijds door de invoering van Pro-Active en anderzijds door een goede communicatie tussen de secretaresse en de directeur.	Er waren in 2019 geen correcties achteraf, omdat dit tijdens het betaalproces al afgestemd was tussen de VGS, de secretaresse en de directeur. Wel waren er nog enkele niet gecodeerde posten over 2019, maar die zijn inmiddels allemaal verwerkt.
De (meerjaren)begroting inclusief het meerjarenonderhoudsplan, het (meerjaren)investeringsplan, de leerling prognose voor de komende 5 jaar en de liquiditeitsbegroting wordt voor 31 december van het jaar voorafgaand aan het boekjaar vastgesteld.	De begroting 2019 bestaande uit de cijfermatige meerjarenbegroting, de toelichting en het meerjarenonderhoudsplan is op 20 december 2018 vastgesteld door het toezichthoudend bestuur. Het begrotingsproces is door het bestuur geëvalueerd.	De begroting voor het kalenderjaar 2020 is op 19 december goedgekeurd door het toezichthoudend bestuur. In het managementteam van de Coöperatie is het begrotingsproces geëvalueerd.
De jaarrekening wordt uiterlijk op 29 juni van het jaar volgend op het boekjaar vastgesteld. Deze jaarrekening moet een goedkeurende verklaring over de getrouwheid en rechtmatigheid van de accountant bevatten.	De jaarrekening 2017 is op 26 juni 2018 vastgesteld en daarna door de VGS naar DUO verzonden.	De jaarrekening 2018 is op 25 juni 2019 goedgekeurd en daarna door de VGS naar DUO verzonden.

6.3 Prestatiebox en werkdrukgeden

De middelen die vanuit de prestatiebox zijn binnengekomen, zijn besteed aan personele lasten. Door meer personeel te kunnen aannemen, is er meer tijd om te werken aan de onderwijskundige doelen, die mede ingebed zijn in het bestuursakkoord van 2015.

De werkdrukgeden (€ 41.800) zijn na overleg met het team en na positief advies van de Adviesraad als volgt ingezet in het schooljaar 2019/2020: Er is gekozen voor extra hulp in te zetten in de groepen. Op deze wijze hebben de groepsleerkrachten de mogelijkheid om zelf deze tijd in te vullen voor het werk voor hun klas. Ook hebben we betaald drie uren IB-tijd per week hiervan.

6.4 Treasurymanagement

De algemeen directeur is als uitvoerend bestuurder verantwoordelijk voor het vermogen van de school, inclusief de private gelden en het op orde houden van de liquiditeiten, zodat de school aan haar korte termijn verplichtingen kan blijven voldoen.

De private en publieke middelen worden niet fysiek, maar wel administratief gescheiden door middel van een kostenplaats. Controle op de treasury voorschriften gebeurt intern door het administratiekantoor en extern door de accountant. De school heeft geen beleggingen en leningen uitstaan.

Het merendeel van de liquide middelen is, net als vorig jaar, gedurende het verslagjaar weg gezet op spaarrekeningen van de Rabobank en ABN AMRO bank. Periodiek wordt het saldo op de lopende rekening gecheckt om te kijken of aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan.

6.5 Continuïteitsparagraaf

In hoofdstuk 5 van dit bestuursverslag hebt u al een inkijk gekregen over de toekomstige beleidsvoornemens van de schoolorganisatie. Het effect van deze beleidsvoornemens op de personele bezetting is weergegeven in tabel 5.

Tabel 5 Ontwikkeling personeelsbestand en leerlingaantal over de jaren 2019-2022 op 1 oktober van elk jaar

Kengetal	2019	2020	2021	2022
Leerlingaantallen	184	189	186	185
FTE directie	0,6	0,6	0,6	0,6
FTE OP	8,4	8,7	8,9	8,9
FTE OOP	4,3	4,3	4,3	4,3

Het leerlingaantal zal de komende jaren stabiel blijven. Ook in de formatie zien we op dit moment een stabiel beeld, zodat er (voor zover we nu kunnen overzien) geen grote ingrepen nodig zijn. In de begroting 2020 is geconcludeerd dat de school voldoende reserves heeft en een solide positie heeft.

Voor de volledigheid is hieronder in tabel 6 en tabel 7 de balans en de meerjarenbegroting 2020 voor de komende 3 jaren overgenomen uit de vastgestelde begroting voor het jaar 2020. Er is geen sprake van majeure investeringen de komende jaren (15 % van de baten). De cijfers over 2019 staan al weergegeven in paragraaf 6.1, tabel 1 en tabel 2.

De komende jaren zijn zowel de balans als de exploitatie in evenwicht. Door gedaalde leerlingaantal zullen de inkomsten ook iets dalen. De komende jaren wordt er ongeveer evenveel geïnvesteerd als afgeschreven. Er wordt ongeveer € 30.000 aan vernieuwing van methoden, inventaris en apparatuur besteed. De begroting is beleidsrijk opgezet dus de investeringen zijn verwerkt in de meerjarenbegroting. De school heeft meer dan voldoende liquiditeit, zodat vreemd vermogen niet nodig is om de investeringen te financieren. De publieke personeelsreserve blijft ongeveer even hoog de komende jaren en de private reserve eveneens. In de begroting is het private exploitatieresultaat namelijk nihil. De personeelsvoorziening wordt jaarlijks her-berekend en de voorziening onderhoud is gekoppeld aan het meerjarenonderhoudsplan, dat gebaseerd is op de onderhoudsuitgaven over de komende 50 jaren. Voor het financiële deel is een deel opgenomen uit de toekomstparagraaf van de begroting 2020:

De financiële toekomst van de school is op dit moment solide. De school loopt voor zover we nu kunnen nagaan geen onverantwoorde risico's en er zijn voldoende reserves. Ook meerjarenbegroting baart geen zorgen.

Tabel 6 Meerjarenbalans 2020 zoals vastgesteld door het bestuur van de Rehobothschool

	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Materiële vaste activa	281.500	287.000	270.600
Totaal vaste activa	281.500	287.000	270.600
Vorderingen	69.100	69.100	69.100
Liquide middelen	646.600	612.400	653.200
Vlottende activa	715.700	681.500	722.300
Totaal activa	997.200	968.500	992.900
Algemene reserve	483.600	484.000	487.600
Bestemmingsreserve publiek	164.800	164.800	164.800
Bestemmingsreserve privaat	10.300	10.800	11.300
Voorzieningen	139.800	114.100	138.300
Langlopende schulden	94.000	90.100	86.200
Kortlopende schulden	104.700	104.700	104.700
Totaal passiva	997.200	968.500	992.900

Tabel 7 Meerjarenbegroting 2020 zoals vastgesteld door het bestuur van de Rehobothschool

	2020	2021	2022
Baten			
Rijksbijdragen OCenW	1.024.600	1.004.400	1.014.100
Overige overheidsbijdragen	85.800	87.000	85.800
Overige baten	17.000	17.000	17.000
Totaal baten	1.127.400	1.105.400	1.116.900
Lasten			
Personele lasten	917.400	908.600	915.000
Afschrijvingen	36.500	36.100	39.800
Huisvestingslasten	83.800	77.700	76.900
Overige instellingslasten	81.600	82.100	81.100
Totaal lasten	1.119.300	1.104.500	1.112.800
Saldo baten en lasten	8.100	900	4.100
Saldo financiële baten en lasten	0	0	0
Totaal resultaat	8.100	900	4.100

Intern risicobeheersings- en controlesysteem

Het uitvoerend bestuur heeft in 2017 een financieel beleidsplan vastgesteld. Daarin zijn regels opgenomen rondom de organisatie van de financiën en protocollen ter bewaking van de rechtmatigheid en doelmatigheid van de financiën.

De school heeft een risicobeheersingssysteem ingericht dat bestaat uit twee delen. Ten eerste wordt tweejaarlijks via de tool voor risicomangement van de PO-Raad bekeken wat de risico's in den brede zijn voor de scholen van de coöperatie. Dit bevat de evaluatie en bijstelling van de kans, ernst en beheersmaatregelen. De praktische risico's worden beheerst door beheersmaatregelen, de financiële risico's worden afgedekt via het weerstandsvermogen. Ten tweede wordt jaarlijks bij de begroting door het uitvoerend bestuur per beleidsdomein nagedacht over de schoolspecifieke risico's voor dat begrotingsjaar. Deze risico's worden in de begroting opgenomen en worden uiteindelijk verantwoord in het bestuursverslag.

De belangrijkste risico's zijn personele risico's (uitval, ouderschapsverlof, personeelstekort) en leerling risico's (daling leerlingenbestand, verwijzing SBO). De uitgaven worden beheerst via maandelijkse bespreking van de staat van baten en lasten. De wettelijke risico's worden beheerst door de algemeen directeur, die tot taak heeft de wettelijke veranderingen en veranderingen in de cao te signaleren en te beoordelen op relevantie voor de school. De schooldirecteur heeft vervolgens de taak relevante wettelijke veranderingen te implementeren. De belangrijkste wettelijke veranderingen die in 2018 speelden waren de toepassing van de *Algemene Verordening Gegevensbescherming*, de invoering van het *Werkverdelingsplan* en de nieuwe regeling voor het *Achterstandenbeleid*, gekoppeld aan de nieuwe schoolweging. Deze schoolweging wordt in 2020 gekoppeld aan de weging van de leerresultaten.

Daarnaast is begin 2020 wereldwijd een Coronacrisis ontstaan, die ook ons land heeft getroffen. Dat treft ook ons onderwijs. De gevolgen van de Coronacrisis voor onze school zijn in dit stadium moeilijk in te schatten. Voor zover wij dit nu kunnen overzien lijken de financiële gevolgen voor onze school voorsnog beperkt en lijken ze op dit moment geen impact te hebben op de continuïteit van de organisatie.

Met het administratiekantoor is een SLA afgesloten die ervoor zorgt dat de administratieve procedures rondom betalingen en verwerking van de overige financiële gegevens zijn gewaarborgd. De betalingen vinden plaats via een digitale applicatie waarin ook voor de benodigde autorisaties wordt gezorgd.

In het financieel beleidsplan is een inschatting gemaakt van het minimale weerstandsvermogen op grond van risico's. Dit zijn de financiële basisrisico's van de school. Indien deze risico's optreden, kan het weerstandsvermogen aangewend worden om deze risico's af te dekken. De opbouw van het weerstandsvermogen is weergegeven in een bijlage bij het Financieel beleidsplan.

In de toelichting op de begroting wordt in een risicoparagraaf weergegeven welke specifieke risico's de school in het begrotingsjaar loopt. Hieronder worden deze risico's voor 2019 geëvalueerd qua optreden en beheersing.

Tabel 8 Evaluatie van de risico's uit de begrotingjaar 2019

Risico	Beheersmaatregel	Evaluatie
Er zijn geen subsidies opgenomen die niet door middel van een beschikking van het CFI zijn toegezegd. Toekomstig aan te vragen en te verkrijgen subsidies zijn daarom een positief risico.	N.v.t.	In 2019 is er een bedrag van € 7.000 ontvangen voor het vervangen van studieverlof van 1 personeelslid. Dit geld is daar ook voor ingezet. Daarnaast is € 14.000 ontvangen van instellingen als arrangementen voor specifieke leerlingen en loonkostensubsidie.
De prognose van het leerlingaantal is gebaseerd op de doopcijfers van de aangesloten gemeenten. Dit geeft voor de komende 4 jaren een vrij duidelijk	De directie houdt in een werkbegroting binnen het lopende boekjaar de veranderde prognose van het leerlingaantal bij. Daardoor wordt het financiële effect direct	Zoals al te zien was in de begroting 2019 is het leerlingaantal per 1 oktober met 6 leerlingen gedaald. Een verdere daling wordt op

beeld, maar daarna niet. Risico is dat er gezinnen vertrekken of bijkomen.	gemonitord. Bij sterk afwijkende aantallen wordt door het uitvoerend bestuur maatregelen genomen.	dit moment niet voorzien, vanwege nieuwe gezinnen op school.
Vrouwelijk personeel dat met zwangerschapsverlof is geweest, kan besluiten tot het opnemen van ouderschapsverlof. Dit wordt deels door de werknemer en deels door de werkgever betaald.	Het opnemen van ouderschapsverlof is opgenomen in het risico van het weerstandsvermogen. Ouderschapsverlof kan dus, indien nodig, bekostigd worden uit de reserves.	Er is in 2019 geen gebruik gemaakt van betaald ouderschapsverlof.
De provincie Zeeland heeft te maken met behoorlijke krimp. Op dit moment is dat nog niet zichtbaar op onze school, maar vanaf 2020 en 2021 krimpt de school wel met ongeveer 7,5 %. Op termijn kan dat dus tot een kleinere schoolomvang leiden.	De directie houdt de doopcijfers goed in de gaten en heeft zodoende vier jaren om op komende krimp te anticiperen.	Op dit moment is er een stabilisatie van het leerlingaantal, zodat er geen ingrepen nodig zijn.

In het verslag van de toezichthouders (hoofdstuk 3) is door de toezichthouder ingegaan op de ondersteuning en advisering die zij geeft over beleidsvraagstukken.